

Commissie voor de toegang tot en het hergebruik van bestuursdocumenten

Afdeling openbaarheid van bestuur

19 oktober 2023

ADVIES 2023-172

Met betrekking tot de weigering om toegang tot een verslag van een incident opgemaakt door de Politiezone VLAS

(CTB/2023/182)

1. Een overzicht van de feiten

1.1. Per e-mail van 4 september 2023 richt X volgend verzoek aan de Politiezone VLAS (zijnde de meergemeentepolitiezone voor Kortrijk, Kuurne en Lendeledede):

“In het kader van de openbaarheid van bestuur en ons huishoudelijk reglement verzoeken wij om een digitaal afschrift van het bestuurlijk verslag van het 'combiplasincident' van 14 augustus 2023.

Op 14 augustus 2023 hebben er in Kortrijk feiten plaatsgevonden waarbij er tegen een politiecombi werd geplast die geparkeerd stond op de openbare weg. Er bestaat over dit 'combiplasincident' terecht veel verontwaardiging in de media, bij de publieke opinie en uiteraard bij onze agenten zelf.

Bij deze verzoeken wij u om onmiddellijk en uiterlijk binnen de 3 werkdagen na ontvangst van dit bericht, dat is donderdag 7 september 2023, een digitaal afschrift te ontvangen van het bestuurlijk verslag van deze feiten.”

1.2. Per e-mail van 22 september 2023 weigert de Politiezone VLAS om in te gaan op het verzoek:

“Artikel 34 van het huishoudelijk reglement van de politieraad dat de inzagerechten behandelt voor bestuursdocumenten voor wat de organieke bevoegdheden van de politieraad betreft, is in dit geval evenwel niet van toepassing vermits de burgemeester een bestuurlijk verslag niet ontvangt in die hoedanigheid. Het bestuurlijk verslag over het combi-plasincident werd door de politie overgemaakt met het oog op de uitoefening van de bevoegdheid van de burgemeester op het vlak van bestuurlijke politie en het nemen van eventuele bestuurlijke maatregelen.

Het is daarom geen vraag die aan de voorzitter van het politiecollege/politieraad dient gesteld te worden.

Voorts dien ik u te antwoorden dat actueel informatie vrijgeven die het onderwerp uitmaakt van een opsporingsonderzoek of een gerechtelijk onderzoek niet aan de orde is en de strafvordering in het gedrang brengt. De nodige voorzichtigheid is geboden ter instandhouding van de geheimhoudingsplicht.

Conclusie : elke rechtsgrond of rechtsbasis ontbreekt om u in het bezit te stellen van de informatie vervat in het bestuurlijk verslag die door de politiedienst werd verwerkt overeenkomstig het wettelijk kader dat aan deze wordt opgelegd. De burgemeester in haar rol als voorzitter van het politiecollege/politieraad is hiertoe niet bevoegd.

Er dient in de rand ook opgemerkt dat er geen antwoordtermijn van 3 dagen is ingeschreven in artikel 34 van het huishoudelijk reglement van de politieraad.”

1.3. Per e-mail van 26 september 2023 richt de aanvrager een verzoek tot heroverweging aan de Politiezone VLAS.

1.4. Per e-mail van 26 september 2023 richt de aanvrager tevens een verzoek om advies aan de Commissie voor de Toegang tot en het Hergebruik van Overheidsinformatie, Afdeling Openbaarheid van Bestuur (hierna: “de Commissie”).

2. De beoordeling van de aanvraag

2.1. De aanvrager heeft voldaan aan de vereiste van artikel 8, § 2 van de wet van 11 april 1994 betreffende de openbaarheid van bestuur (hierna: “de wet van 11 april 1994”) door zijn verzoek tot heroverweging aan de Politiezone VLAS en zijn verzoek om advies aan de Commissie gelijktijdig in te dienen.

2.2. De Commissie stelt vast dat de aanvraag betrekking heeft op een meergemeentepolitiezone VLAS (voor de gemeenten Kortrijk, Kuurne en Lendeledede).

Zoals de Commissie al meermaals heeft geoordeeld, is zij niet bevoegd om zich uit te spreken over het recht van toegang tot bestuursdocumenten van een meergemeentepolitiezone (zie bijvoorbeeld Advies van 2 maart 2020,

nr. 2020-26 met betrekking tot een eerder verzoek van de aanvrager aangaande een beslissing van de meergemeentepolitiezone VLAS; alsook: Advies van 8 juni 2023, nr. 2023-77; Advies van 9 juni 2020, nr. 2020-54; Advies van 11 januari 2010, nr. 2010-6). Zij is enkel bevoegd een advies uit te vaardigen enerzijds op grond van de wet van 11 april 1994 in het kader van de administratieve beroepsprocedure ten aanzien van federale administratieve overheden en anderzijds op grond van de wet van 12 november 1997 betreffende de openbaarheid van bestuur in de provincies en gemeenten ten aanzien van provinciale en gemeentelijke administratieve overheden voor bepaalde materies.

Door de bijzondere wet van 13 juli 2001 houdende overdracht van diverse bevoegdheden aan de gewesten en de gemeenschappen werd de organieke bevoegdheid over de gemeenten immers toegewezen aan de gewesten. Dit heeft tot gevolg dat het regelen van de toegang tot de bestuursdocumenten in de gemeenten in principe een bevoegdheid is van de gewestwetgever. Op dit principe werd een uitzondering gemaakt voor de politie, de brandweer en de burgerlijke stand. De organieke bevoegdheid voor deze materies is federale materie gebleven en bijgevolg komt het ook de federale wetgever toe om de toegang tot de bestuursdocumenten op lokaal niveau te organiseren. De federale wetgever heeft echter nagelaten om een openbaarheidswetgeving uit te werken voor de bestuursdocumenten in het bezit van meergemeentepolitiezones. Meergemeentepolitiezones hebben immers een eigen rechtspersoonlijkheid en zijn te kwalificeren als intergemeentelijke samenwerkingsverbanden. Hierop is de wet van 12 november 1997 betreffende de openbaarheid van bestuur op provincies en gemeenten niet van toepassing, aangezien deze enkel van toepassing is op provinciale en gemeentelijke administratieve overheden.

2.3. Dit belet evenwel niet dat de aanvrager artikel 32 van de Grondwet kan invoeren ten aanzien van een meergemeentepolitiezone. Artikel 32 van de Grondwet heeft immers rechtstreekse werking (*Parl. St. Kamer*, 1992-1993, nr. 839/4, p.9; *Parl. St. Senaat*, B.Z. 1991-1992, nr. 100-49/2, p. 3, 8 en *Parl. St. Senaat* B.Z. 1991-1993, nr. 1112/13, p. 33). De meergemeentepolitiezone moet bij de behandeling van dergelijke verzoeken ook rekening houden met de beperkte uitzonderingsgronden in artikel 6, §§ 1 en 2 van de wet van 11 april 1994 die zowel van toepassing zijn op federale en niet-federale overheden inzake materies die vallen onder de federale bevoegdheid.

Brussel, 19 oktober 2023

I. DELHEZ
Vervangend secretaris

L. DONNAY
Voorzitter